

[Topelius, Zacharias]

Konstnärsgillet's Prolog.

Den 5 Februari 1869.

I.

Midvinterdag bär våren i sitt sköte:
Midvinterdag gaf Finland Runeberg.
Midvinterqväll församlar nu till möte
Oss, vänner utaf dikt och ton och färg.
Vi helse varmt, i fröjden och i smärtan,
Vår ädle, gamle diktarkung i nord
Och uti honom konstens ursprungsord,
Som smälter drifvorna i menskors hjertan.

Här låder stoft vid vingarne af anden.
Vi äro vinterqvällens irrskensbloss,
Som tändas, gnistra, flämta, dö i sanden;
Men det odödliga, som bor i oss,
Det slocknar ej, när gnistorna förbrinna,
Det är dock höjdens brutna återsken.
I oss och öfver oss står dock idén:
"Idén är evig; skuggorna försvinna".

Mot detta eviga vår famn sig sträcker;
Ej mot det vanskliga, som tiden tär,
Som åldern mattar och som grafven släcker,

Det dock ett intet mot sin urbild är.
 Och därför är oss, ringe tolkar, gifvet,
 Att i det oförgängligt skönas namn
 Föreنا sorg och fröjd i samma famn
 På scenens plan, som återspeglar lifvet.

Kom, ljusgestalt från idealets verldar,
 Du barn, som här i norden vilse gick!
 Tänd minnets stjerna i de mörka härdar!
 Värm sorg och vinter med din ljufva blick!
 Säg oss de namn, som skördarns lie bergat
 I det förgångna skörderika år,
 Och strö en blomma än från sol och vår
 På vissnad fröjd, som vinterfrostén härjat!

II.

Magnus von Wright,
 † 5 Juli 1868.
 H:fors.

Hvi flydde du, and, från Finlands sjö?
 Hvi står du så löflös, björk?
 Den hand dig målat är kall som snö,
 Den blick dig lifvat är mörk.
 Den pensel föll, som förstod dig bäst;
 Det hjerta brast, som dig älskat mest.
 O moder, Finland,
 Förgät ej honom vid minnets fest!

Carl Moring,
 † 6 Mars 1868.
 H:fors.

Det klang öfver fält, det klang i sal,
 Det klang i de unga bröst.
 Det var som en doft i sommardal,
 En suck af naturens röst.
 En tyst, försakande ande lagt

Sitt hela lif uti sångens makt:
 Hans lif var kärlek!
 Ljud, enkla visa, hans minnes vakt!

En främling kom, och han blef oss kär;
 En tonernas arbetsman.
 Hans sträng ljud klar med de bästa här,
 Och redligt verkade han.
 Hans vagga stod uti söderns sol,
 Hans graf har bäddats vid kulen pol,
 Och vänskap kransar
 Den brustna strängen af hans fiol.

Carl Ganszauge,
 † 1 Maj 1868.
 H:fors.

Hur skön ljud orgeln i templets hvalf,
 När andakt i hjertan brann!
 Men när den mäktiga muren skalf,
 Då satt der så lugn en man.
 Han lodat djupen i toners haf;
 Han bönens dufva en vinge gaf.
 Choralen sjunger
 Sin fridspsalm öfver hans friska graf.

Rudolf Theodor Lagi,
 † 30 Dec. 1868.
 H:fors.

Och natten var kall i enslig skog;
 Den hvinande snöstorm ljud.
 Hvem är den man, som i drifvan dog
 Konstnär's naturliga död?
 En biltog ande från ljuset strand.
 Han famlat efter sitt fosterland,
 Der allt är klarhet.
 Men här är mörker. Brist, mörka band!

Axel Gabriel Ingelius,
 † 2 Mars 1868.
 Nystad.

III.

Är du än ej mått af tårar,
 Barn, som der vid klippan står?
 Vet du mer om vissna vårar?
 Mins du mer från sorgens år?
 Kring den vida, vida världen
 Breder du din ljusa famn,
 Och du samlar ädla namn
 För den enkla minnesgården.
 Hör, då susar vesterns vind:
 Der är tår på Sverges kind.
 Från den glesa diktarkransen
 Falla blad, som än stått kvar.
 Nyss föll det, som rikast var:
 Det var sista efterglansen,
 Sista aftonstrimman klar
 Af den tredje Gustafs dar. —
 Blek af harm, sin tunga biter
 Smädelsen, som icke mer
 Strafflöst trampar äran ner
 Och i trasor söndersliter
 Svenska storhetens banér.
 Men till **Bernhard Beskows** urna
 Aktningsfull, med tysta fjät,
 Träder i sitt majestät
 Sanningen, den himlaburna,
 Och med drag, i marmor skurna,
 Ristar hon hvad världen vet:
 Skönhet, ljus, humanitet,
 Ädel håg och upphöjdt sinne,
 Det är Beskows äreminne.

Bernhard von Beskow,
 † 17 Oct. 1868.
 Stockholm.

Lik en ranka invid roten
 Af en mäktig furas trots,
 Stupar **August Blanche** vid foten
 Af den tolfte Carls koloss.
 Månget snillrikt återgifvet
 Brokigt drag af menskolifvet
 Har hans penna ritat ut;
 Intet är af honom skrifvet
 Så romantiskt, som hans slut.
 Än för minnet finnas flera.
 Se, den gamle **Stäck** är stoft,
 Och han målar icke mera
 Vinterluft och sommardoft.
Bervalds sträng sökt högre zoner,
 Stum är **Mankells** fornchoral,
Kjærulfs älskeliga toner
 Klingat bort i Norges dal.
 Söderns hulda gracer lifva
 Än en graf i Danmarks drifva
 Och med marmorfingrar skrifva
Bissens namn i runohäll.
 Dugga mild, lik sommarregnet,
 Dugga, minnets varma tår,
 På en fallen konungs bår
 För det kärleksrika hägnet,
 För den konstens blida vår,
 Som är allt hvad sen i går
 Af **Kung Ludvig** återstår!
 Stänk en perla på den lager,
 Hvilken allt Europas land
 Kring **Rossinis** panna band!

August Blanche,
 † 30 Nov. 1868.
 Stockholm.

J. M. Stäck,
 † 21 Febr. 1868.
 Stockholm.

F. O. Bervald,
 † 3 April 1868.
 C. A. Mankell,
 † 27 Oct. 1868.
 Båda i Stockholm.
 Halfdan Kjærulf,
 † 11 Aug. 1868.
 Norge.

H. V. Bissen,
 † 10 Mars 1868.
 Köpenhamn.

Ludvig I af Bayern,
 † 29 Febr. 1868.
 Nizza.

Gioachimo Rossini,
 † 13 Nov. 1868.
 Paris.

Rykte sviker, gunst bedrager:
 Verket prisar mästarns hand.
 Dikt och färger, form och ton
 Bygga idealets thron.
 Men hvad återstår af pelarn,
 Om en graf uppslukar allt?
 Hvad är kvar af skådespelarn,
 När den själ han gaf gestalt
 Som en töckenbild försmalt
 Och hans efterverld är bunden
 Vid den flyende sekunden?
 Hvad är kvar? Det menskligt sanna.
 Höghetsblicken från hans panna
 Skall i tusen hjertan stanna,
 När han sjelf är en ruin.
 Dig, du barn af poesin,
 Skall ej Lethe öfvermannas,
 Minnet ej i landsflykt bannas:
 Derom vittne bär **Charles Kean**.

Charles Kean,
 † 23 Jan. 1868.
 London.

IV.

Men när, likt stjernor uti natten, stråla
 De flydda namn på minnets sarkofag,
 Hvem skall oss hoppets morgonrodnad måla?
 Hvem ger oss glädjens ljusa anletsdrag?
 Kom, diktens lek, som mellan tårar skämtar!
 Kom, glada sträng! Kom, ungdomsfriska sång!
 Kom, bild af tredje Gustafs sol, engång!
 Kom, ideal, som ljufft i molnen flämtar!

Vi äro ej de mänskensegoister,
 Som utan fäste tumla i det blå.
 En droppe skämt förstå väl ock artister,
 En glädjeblossa älska de också.
 Och hvad oss sen i lifvets prosa brister,
 När bordet dukas klent med poesi,
 Det torde konstens vänner fylla i,
 Med kritisk efterrätt af en magister.

Men vexe vi, som blommorna, för löjet
 Och spinna solsken, väfva töckendunst,
 Så är vårt mål dock ej det toma nöjet,
 Ej ens, högtärade publik, din gunst!
 Vi söke form och ande i förening;
 Det finns en evighet i stundens sken.
 I oss och öfver oss står dock idén!
 — Och det är äfven Konstnärsgillet mening.

Lydias sång.

(Ur „Dions son“, dramatisk scen af F. Cygnæus. Musik af F. Pacius.)

Dions son! kan du väl tveka,
Tveka i ditt val än längre
Mellan strålarna, som leka,
Vaggade af Österns sky,
Och det hvalfvet, som allt trängre
Pressar lifvet ur ditt hjerta,
Suger blodet ur din hy?

Dions son! Dig frihet bjuder
Uppå obegränsad bana,
Hvarest lyrans fridsbön ljuder
Och trumpeteten bådard krig!
Fritt du följa kan den fana,
Som af lifvets lycka målas!
Öppen verlden står för dig.

Dions son! Dig vinkar äran:
Skynda att med bragd den gälda!
Väck förtjusning, sprid förfäran;
Syracusas stolthet var!
Hur högt andra må bli ställda,
Stig dock högre än de alla,
Högre än din egen far!

Dions son! Dig kärlek kallar:
Eld utur din egen låga
I din Lydias hjerta svallar,
Strålar kring din bild deri.
Handla stort, du måste våga;
Blifva värdig Lydias kärlek,
Värdig Syracusa bli!

Säljes à 50 *ni*. till förmån för finske artisters och literatörers understödskassa.

Helsingfors,

Theodor Sederholms boktryckeri, 1869.

Företedt: *L. Heimbürger.*

